

Zapojení obcí do řízení a zvládání povodňových rizik

Nové strategie územního plánování na rozhraní regionů / obcí v Sasku – pilotní akce projektu LABEL

Výsledný nále: stoupající povodňové škody a mezery ve strategii plánování

Už po staletí se člověk pomocí stavění hrází a zděných zábran pokouší zabránit povodním v zaplavování velkých území. Avšak znovu a znovu dochází k extrémním povodním, při nichž se řeky přelévají i přes postavená ochranná zařízení. Mimoto se nebezpečí povodní bude z důvodů klimatických změn patrně zvyšovat. Jen když se podaří přizpůsobit se přírodním živlům při využívání území, může se účinně podařit omezit nebezpečí vzniku povodňových škod.

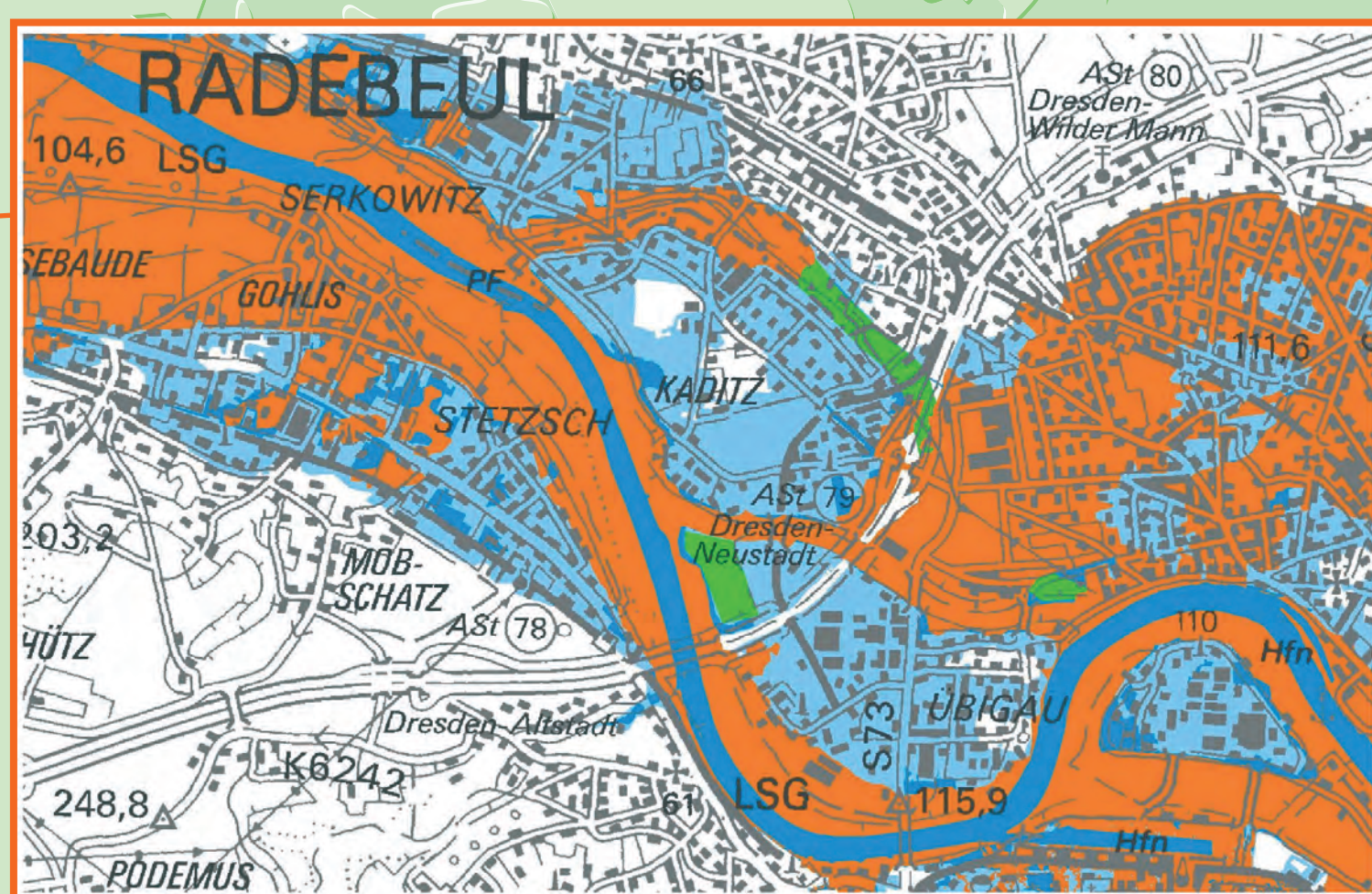

Prevence prostřednictvím aktivního prostorového uspořádání

Řízené využívání území je mimo jiné úkolem územního plánování. Regionální plánovací svaz Horní údolí Labe / Východní Krušnohoří navrhl na základě Plánu zemského rozvoje Saska nové způsoby řešení při vykazování záplavových území jako prioritní nebo

vyhrazená pro preventivní ochranu před povodněmi.

To umožní aktivnější řízení budoucích
způsobů využití území a diferencovanější
přístup k nebezpečí povodní.

- Území s mimořádně vysokým rizikem povodní (hloubky záplavy > 2 m, příp. specifický průtok > 2m/s) ²
- Reaktivace retenčních a odtokových ploch ³
- Zachování přirozeného retenčního prostoru ⁴
- Zaplavené území při extrémně velkých povodních ²

Klíčem k úspěchu je spolupráce na úrovni obcí

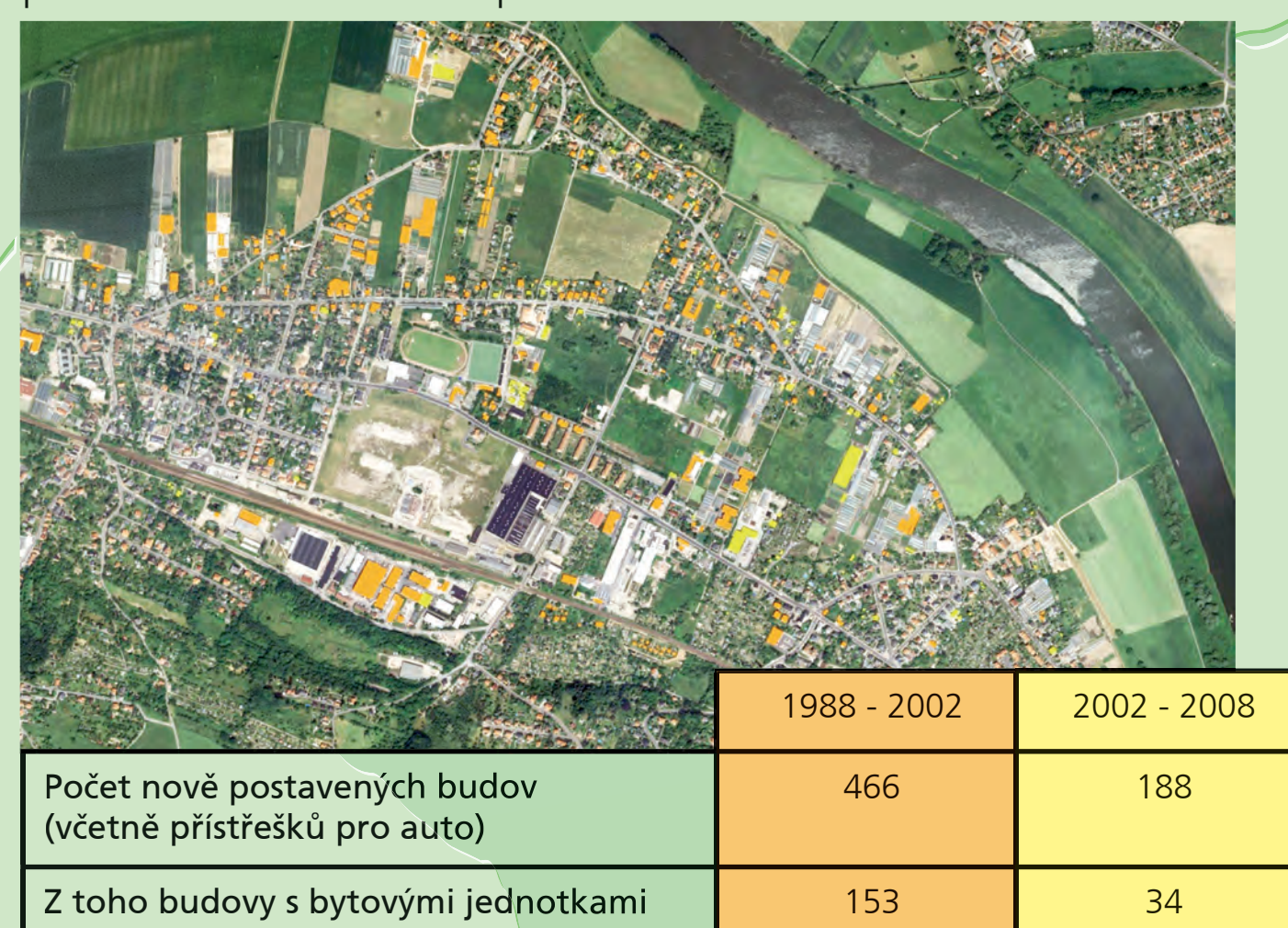
Uplatňování těchto zásad v obcích je rozhodujícím faktorem pro úspěšnost vlivu územního plánování. V pilotních akcích se proto klade zvláštní důraz na výměnu zkušeností s obcemi. Po jejich vyhodnocení byly definovány následující deficity:

- Stavební povolení v územích s ohrožením povodní se téměř nikdy nezamítají, dokonce ani v případech možných povodňových hladin vyšších než 4 m nebo při vysokých rychlostech průtoků.
- Důležité aspekty prevence povodňových rizik jako např. omezení potenciálů vzniku povodňových škod nebo počet obyvatel, kteří musí být v případě povodně evakuováni, nehraje v povolovacích procesech žádnou roli.
- Diskuse o následcích extrémních povodní se nekoná. Jsou posuzovány jako „zbytkové riziko“.
- Objem stavebních záměrů realizovaných na základě § 34 německého stavebního zákoníku/BauGB (výstavba bez regulačního

plánu v intravilánu) mnohanásobně překračuje výstavbu realizovanou na základě regulačního plánu. Nástroje regionálního územního plánování tak zůstávají ve své působnosti značně omezené.

Výsledky ukazují, že musí pokračovat dialog s obcemi, který díky pilotním akcím započal a že je třeba dosáhnout změny východisek v plánovacích procesech.

Nová výstavba v záplavovém území s výskytem asi 500leté povodně na Labi severozápadně od Drážďan

Prameny:

- Regionální plánovací svaz Horní údolí Labe / Východní Krušnohoří
- ATKIS ® – DGM 25 (digitální topografický model), © Státní podnik pro základní geoinformace a zeměměřičství Sasko, 2001
- 1 Datové podklady: Saský zemský úřad pro životní prostředí, zemědělství a geologii (2005): mapa povodňových rizik Sasko
- 2 Saský zemský úřad pro životní prostředí, zemědělství a geologii, 2005
- 3 Zemské ředitelství Drážďany, 2005
- 4 Zemská správa přehrad Svobodného státu Sasko, 2004

Zpracování:
- Peter Seifert, Regionální plánovací svaz Horní údolí Labe / Východní Krušnohoří